

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին 4. Պոլսոյ եւ գաւառացի համար 6 մէկնիս 4 կցովնայ 3
Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 2 դրոշ է. ունելի անգամներու համար սակարկութիւն կը լինի:

Տէր և Տիրոջն Մ. Յ. ՄԷԼԻԲԵԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԻՍԼԱՄԱՆ

20 փարս

ՊԱՅՄԱՆՔ

Լրագրոյս վերաբերեալ համայն եւ այլ գրութիւն պէտք է ուղղի Մ. Յ. ՄԷԼԻԲԵԱՆ. Պատր. Սիւնիք. Տէր և Տիրոջն 20. Տ. Յիւլիէկեան է. Գէնթիի սպարանը:

Խմբագիր Բ. ՊԱՅՄԱՆՔ

Կ. ՊՈԼԻՍ 24 ՅՈՒՆԻՍ

ԻՍԼԱՄԱՆ

ՅԻՄՆԱՍ

Երեկին լիցիւմերով եկած ֆրանսական լրագրիչը կը ծանուցանէր թէ, Եւրոպայի ժողովն իւր յուլիս 29ի նստին մէջ՝ Սահմանադրութեան վերաբնութեան հասկանալիքը Ս. Ժիւլ Սիմոնի և նախարարացեալ Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի միջև ստատիկ վիճարկումով եւ մի յետոյ, 144ի դէմ 163 ձայնով ընդունել է Սահմանադրութեան վերաբնութեան վերաբերեալ կառավարական ծրագիրը: Եւրոպայի արդէն իւր այս նստին մէջ 146ի դէմ 145 ձայնով ճանցած էր Սահմանադրութեան վերաբնութեան պէտքն և իշխանութեան արդէն իւր ծրագիրը քուէարկած է ինչ ինչ վերապահութեամբ, որոց համար երեսփ. ժողովի հաւանութիւնը պիտի ստացուի նախապէս: Եթէ երեսփ. ժողովն իւր հաւանութիւնը տալ, Եւրոպայի և երեսփ. ժողովն ընդհանուր ժողովն (քոնգրէս) երեկ պիտի գումարուէր Վէրսայի Սահմանադրութեան որոշեալ յօդուածները վերաբնութեան համար:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԱՆՍՏՐԻԱ

Գերմանիոյ Վիլհելմ կայսրը քանի մ'օրէ ի վեր օգտավորութեան զննցած է ի կաթիլէն, աւստրական հողին վրայ, և քանի մը տարիներէ ի վեր հաստատեալ սովորութեան մը համեմատ, իւր բնակարանին մէջ պիտի ընդունի Աւստրիոյ Ֆրանցիսկա Յովսէփ կայսեր այցելութիւնն: Երկու կայսերաց տեսակցութիւնը սովորական բան մը դարձած է գերմանական արքունեաց մէջ, այնպէս թոր ոչ եւս կը յուզէ Եւրոպական ժողովուրդը, և քաղաքական դէպք մը լինելէ զաղբերով, քաղաքականութեան և բարի դրացութեան պարզ հանդամանքն զգեցած է: Այս այցելութիւն պարզապէս կը նշանակէ թէ, ոչ մի ամպ կը մըլծաղնէ Աւստրո-Գերմանական բարեկամութեան հարկոյնը: Միւս կողմէ յայտնի է թէ Աւստրիոյ և Գերմանիոյ միջև այս պահուստազարկան առկա ծանր խնդիրներ չկան, որք կարենան այս տարի մասնաւոր նշանակութիւն մը տալ կաթիլէնի անստեղծութեան: Բայց քանի մ'օրէ ի վեր զրոյց երած է թէ անակնկալ յաւերժ մը պիտի ունենայ այս տարի: Յայտնի է թէ Ռուսիոյ Ալեքսանդր Զարն և Ֆրանցիսկա Յովսէփ կայսրն յառաջիկայ աշնան իրարու պիտի հանդիպին Ռուսական հողին վրայ, և

Ֆրանցիսկա հրատարակեալ կարեւոր լիցիւմ մը վերջին օրերս կը ծանուցանէր թէ երկու կայսերը այս առթիւ Վիլհելմ կայսրը տեսնելու պիտի երթային Ալեքսանդրովի փոքրիկ քաղաքն, ուր արդէն 1879ին տեղի ունեցած է Վիլհելմ կայսեր և Ռուսիոյ Բ. կայսեր պատմական այցելութիւնը: Բոյնիական լրագրին յիշած զրոյցը վիճարկեալ ծագում ունեցող զեկոյց մը կը բացատրէ, որ ծանուցած էր մեզ թէ Վիլհելմ կայսրը Ֆրանցիսկայ Յովսէփ կայսրը այցելութեան տալով Ալպերէն արշիդքսին այցելութիւնը պիտի ընդունէր, և որ քաղաքական մեծ կարեւորութիւն մը կ'ընծայէր Աւստրիական բանակին սպարապետին սոյն ձեռնարկին: Արշիդքսն յուլիս 31ին կաթիլէն հասած է, ուր ըստ սովորեաց հաւանականութեան 1879ի տեսարանին կըրկնութիւնը պատրաստեալ և երկոյ կայսերաց միջև նոր տեսակցութեան մը վրայ բանակցելու պաշտօնակցութիւնը:

ՅԻՄՆԱՍ ԵՒ ՉԵՔՍՏԱՆ

Փարիզէն օգոստ. 2 թուով քաղուած հեռագիր մ'երեկ ծանուցող մեզ թէ համաձայնութիւն չէ կըրցած դոյնայի Ֆրանսայի և Չինաստանի միջև, և թէ համաձայն է որ Ֆու-Չեուի նաւարանը գրաւի Ֆրանսական զօրքերէն:

Ինչպէս կը գուշակուէր արդէն, Չինաստան կ'երեւի թէ ապարեզ կը կարգայ Ֆրանսայի, Ֆրանսական դուրձակատար Պ. Մէմուէի որոշած պայմանաւորման անցաւ և Չինական մանտարինը չհաճեցան պատասխանել Ֆրանսական վերջնադրոյն, Հեռուադէս Բէրլինի Ֆրանսական դեսպան Պ. Բալմոյի և Պ. Մէմուէի ի զուր ժամանակ վատնած եղան: Չինաստանն որ նախ սարսափած էր Ֆրանսայի զինուորական գործողութիւնէն, կ'երեւի թէ այժմ փարատած է իւր սարսափը, տեսնելով որ Ֆրանսայի ի գործ չեն գնդ իրենց սպառնալիքն և Բէրլինի արքունիքը բանակցութիւնէ ի բանակցութիւն, պայմանաւորման ի պայմանաւորման ի զուր յաւանդուած է զՊ. Ժիւլ Ֆէրրի և իւր զինանազեաններն:

Եթէ Գուրպէ գործողքը զինուորական գործողութեանց ձեռնարկած է, այժմ շատ հաւանական է որ Ֆու-Չեուի նաւարանը Ֆրանսայի ձեռքը կը գտնուի, բայց այս մասին դեռ պաշտօնական տեղեկութիւնը կը պակասէ:

Այս երկու իրողութեանց մէջ յարակցութիւն մը կայ կարծեմ: Այն մանտարիններն, որք վախճանեալ երիտասարդ վեհապետին խնամակալութեան խորհուրդը կը վերաբերէին դատարան Ֆրանսայի դէմ դատաւարի: Թիւ-Տիւ-ըի ուղիքն, որ Հիւէի առաջին դաշնակիրը կըրծէր Գուրպէ ժողպետին հետ, մանտարիններէն խուսափեցաւ: Եթէ Հիւէ-Չեուի մահն, ինչպէս հաւանական է, մանտարիններու ձեռամբ գործած ոճրի մ'արդեւորէն է, պէտք է սպասել թէ Անտառիւրտային զեկոյց պիտի առնուի Ֆրանսացւոյ դէմ: Անտառիւրտային սպարապետին մը Չինաստանի համար լուսադոյն միջոցն է, փութել ժողպետին հարկադրելու արդիւնտ հասնիլ: Հիւէի դաշնակիրն այն շուտ թիւն-Չինի դաշնակիրն լուսադոյն բաղդ մը չպիտի ունենայ:

ՉԻՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ՆԱԽԱՊԱՐԵՆ

Կը յիշուի թէ քաղուած եղաւ և ապա հերքուեցաւ այն լուրը թէ Բիւլի և Սիւիթիի մէջ չինուած չինական չորս չորեքնաւոր Պայիթի ծովէն պիտի մեկնէին Գեղին ծով երթալու համար: Յիշեալ չորեքնաւոր այս պահուստ դեռ ի Բիւլի կը գտնուին և անդ պիտի մնան մինչեւ որ Ֆրանսո-Չինական վեճը լուծուի: Սորա թուով 4 են, 2ը դրահաւոր և 2ը պատուականոր մարտանաւ, և նաւախումբ մը կը կազմեն, որոյ հրամանատարութիւնը պիտի ըստանան Գերմանացի ծովային մը: Այս դրահաւորքը Բուրբի թիւղանօթներով զինուած են, զերմանաւան դրոշակ կը կրեն և պիտի կրեն մինչեւ որ Չինական նաւահանգիստ մը հասնին և յայնժամ Բէրլինի կառավարութեան սեփականութիւնը պիտի լինին: Իրենց նաւատիքն առ այժմ գերմանական վաճառաքարձ չորեքնաւորէն տանուած են: Իսկ հրամանատարներն, նաւաւարիներն և մեքենագործները գերմանական ծովային բանակէն առնուած են, արձակուրդով մը, որ թիւղ կաւայ իրենց քանի մը տարիներ չինական կառավարութեան ծառայելու:

Կը տեսնուի թէ Գերմանիա, որ մի քանի տարի առաջ օտար երկիրներու մէջ չորեքնաւոր չինեկոստար, որոյ նաւատարները մասնաւոր Անգլիայէն և Դուէտէն կը հողադուէին, այժմ կարգ է նշուել և նաւատարներ հայկաթիւղ ուղի երկրներու:

ՊԱՐԱԿԱՍՏԱՆ

Թէ հրոսէն կը հեռադրեն թէ Պատից Դաշը վերահաստատուել է Միւլի Եպարքոսութեան պաշտօնին, որ քանի մը տարիներէ ի վեր ջնջուած

էր: Դորքոնի Եպարքոսն է Միւլի Եպարքոս, որ Դաշին մտերիմ խորհրդակցաններն մին է, և որոյ դուստրը նշանուած է Դաշին տեղական արդարէն հետ: Դորքոնի Եպարքոն Պարոկոնտանի և Ուոմիոյ միջև տեղի մտերիմ դաշնակցութեան մը անկեղծ կուտակելով համարուի:

Անգլիական և Ռուսական կառավարութիւնը վերադառնալով համաձայն ծանուցադրելով որ երկու կայսերական կառավարութեան խնդրելով որ Պէրլինի դաշնակցին տրամադրութեանց համաձայն Օսմանեան զօրքերն եւս կոչուին Գոթոսի դաւանէն, և այս դաւանը Պարսկաստանի յանձնուի:

ՍԱՀԱՐԱ ԱՆԱՊԱՏԱ

Երկու ձեռնարկու անձինք, մին Պ. Մէնիէ, կարծեցեալ լրագրողներ մը, և միւր Պ. Սիման, կարծեցեալ տեղաւորութիւնը Եւրոպայի մի վեր հանձարեղ պաշտօնար մը յղացել են Սահարայի անապատ և անջրդի հողն արդաստարելու: Ոչ ինչ այնքան գիւրիւն էր այս Պարսկաստան համար: Սաքաւական կը համարէին արդեւեան ջրհորներ բանալ և արուեստական ուղիներ ստեղծել, Այս ձեռնարկին համար հարկ եղած դրամադրութիւնը պիտի տնցէր 400,000 ֆրանքի գումարն, որոյ կէսը տեղի խնդրաւառ քան խնդրի ստորագրողաց կողմէ բարեփոխաբար յանձնուել է այս ձեռնարկին երկու հեղինակաց, որպէս զի հողեր զենն աւարտ յաղապեաներէ, և այս երկու հանձարեղ մարդոց աշխատութիւններն ու քննութիւնները վարձատրու համար, որք Սահարայի արդաստարան խնդրել լուծած էին: Դրամատեարց գործակցութիւնը ձեռք բերելու համար երկու լրագրեր եւս հիմնուել են, մին «Ֆրանս Բորիւլէր» (Ժողովրդային Ֆրանսան) անուամբ փարիզի մէջ և միւսն «Սահարա» անուամբ Ալիքիէի մէջ: Սահայի փարիզի դատական խնամութեանց ուղարկութիւնն հրապարակու է այս տարօրինակ ձեռնարկին վրայ, որք յետ քննութեան համազուել են թէ Պ. Պ. Մէնիէ և Սիման ուրիշ նպատակ չունեն թայց Եթէ իրենց գրաւման բուն դատարկ յատակն արդատարել ի վնաս միտմիտ անձանց: Սիման ժամանակին վախճալու չափ հարպիլ զբաղուել է և Մէնիէ, փարիզի պատմական տունին կողմէ յուլիս 25ին երկու տարի բանտարկութեան և 500 ֆրանք տուգանաց, և իւր պատուարման ընկերն ալ ի քաղաքային լիցիւմ 4000 ֆրանք տուգանաց 5 տարի բանտարկութեան դատապարտուել են:

Հարկ չկայ ըսել թէ այս խաբէ-
բայք հիմակ ալ բանտերուն յատակն
արգասաւորելու պիտի զբաղին :

ԱՆՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Աւստրիա վերջին ժամանակներս
կարծես եղեռնական սրտայոյզ դա-
տերու տխուր առանձնաշնորհու-
թիւնն ստացած է :

Վճռաբերութեան բարձրա-
գոյն ատենն՝ Սթէլմախըր ընկեր-
վարականին , որ ի մահ դատապար-
տուած էր , բողոքը մերժեր է :
Վճռաբերին այժմ կայսեր պիտի
ներկայացուի : Սթէլմախըրի մեղ-
սակիցն՝ Գամելըր՝ միշտ Վիեննայի
զինուորական բանտը կը գտնուի :
Իւր դատական թղթածրարն այն-
քան ստուար է որ զինուորական
ատենին առջև դատաւարութիւնը
չպիտի կրնան օգոստոսի վերջէն ա-
ռաջ տեղի ունենալ :

Պոմպրոնէր անուն աւստրիացի
մը , որ Սթէլմախըրի (ստորին Աւստրիա)
զգաստարանին պահապանը սպան-
նած էր , յուլիս 29ին կախուեր է :
Գլխատուութիւնն եղբարական պա-
րագայներու մէջ տեղի ունեցած է :
Պոմպրոնէր յուսահատական ընդ-
գլխութիւն մը քրքրէր է դահճին և
նորա օգնականաց , և ուղեկից ոս-
տիկանաց միջամտութիւնն հարկ
եղեր է զայն զսպելու համար : Յե-
տոյ կախաղանին կապուելով , յա-
ջողեր է հանգոյցը նախ իւր ակ-
ռայներով և ապա ձեռքերով բըռ-
նել . դահճիները մեծ գժուարու-
թեամբ կրցեր են առնուլ իւր ձեռ-
քէն : Հողվարքը 8 վայրկեան տե-
ւեր է :

Էլիզապէթ Մէնիխ կրնն և իւր
Ժան Սթէլմախըր սիրահարն , որք ի մահ
դատապարտուած էին՝ առաջնոյն
ամուսինն սպաննած լինելուն հա-
մար , զսխալ օրս քաղաքէն ան :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Կայսերական հրամանաւ՝
Նիկոէի կառավարիչ Շէրէֆ
պէյ՝ Գողանի կառավարիչ անուա-
նեցաւ :

Գասապայի երկաթուղեաց տը-
նօրէն Արմենակ էֆէնտի՝ Այսրնի
նահանգին օտար յարաբերութեանց
սենեկին տնօրէն անուանեցաւ :

—Վեհ. Սուլթանը Տպագրական
տեսուչ Մէհմէտ էֆէնտիին Գ. կար-
գի Մէհմետի և Գարատաղի Լգոր-
ժակատար Պ. Ղալիբոգոյիչի բ-
կարգի Մէհմետի պատուանշան շը-
նորհեց :

—Պոլսոյ հռչակաւոր մաստա-
բաններէն Պ. Շիվալիէ , որ Վանքեալ
տարի եղիպտոսի ընդհ. պարտուց
վարչական խորհրդին մէջ ֆրանսա-
կան պատուիրակ անուանեցաւ ,
այժմ մայրաքաղաքս կը գտնուի
արձակուրդով :

—Երուսաղէմի կառավարիչ Բէ-
ռֆ Վաշա , որ բաւական ժամանա-
կէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գըտ-
նուէր , նախընթաց օրն յիւր պաշ-
տօնատեղին վերադարձաւ :

—Արտաքին գործոց նախարա-
րութեան խորհրդական Տատեան
Յարութիւն էֆ. նախընթաց օրը
կայսերական հրամանաւ երթողի
պալատն երթալով քանի մը ժամ
ի ներկայութեան Վեհ. Սուլթանին
աշխատելու պատիւ ունեցաւ ,

—Գարատաղի արտաքին գոր-
ծոց նախարար Պ. Պոլսոյ Բէթրուլիչ
նախընթաց օրը Բ. Գուռն երթա-
լով տեսակցեցաւ Տատեան Յարու-
թիւնն էֆի հետ և վաղը մայրաքա-
ղաքէն պիտի մեկնի ի Չէթիկէ :

— Թէրքէմանը Հազիբաթ կը

ծանուցանէ թէ , կայսերական կա-
ռավարութիւնը՝ մանր դրամոց չը-
գոյութեան պատճառաւ առեւտրա-
կան գործողութեանց կրած վնասը
նկատողութեան առնելով՝ վերջապէս
որոշեր է 30-40 հազար ոսկոյ մանր
դրամ կտրել . արքունի փողերանո-
ցն արդէն գործի ձեռնարկեր է :

—Շխախոտի Բէթիի վարչու-
թեան տեսուչները՝ Պէյգօղլի մէջ
տուն մը կոխելով՝ 3000 հոլա ծը-
խախոտ և ծխախոտ շարքերու գոր-
ծիներ գրաւեր են :

—Ռոտտսթայի կառավարչին կող-
մէ Թարիք Լրագըրին ուղղեալ հե-
ռագիր մը կը ծանուցանէ թէ : անդ-
լիական հիւպատոս Պ. Տիւսի սը-
ղին Ռոտտսթայի մէջ չէ առեւան-
դուած , այլ խայրէպոլիի գաւառա-
կին մէջ . կառավարիչը կը խոստանայ
ճիշդ տեղեկութիւններ տալ առ-
ջակայ այս նոր շահատակութեան
վրայ :

—Էքսքէս կիմանայ թէ Բ.
Գուռն՝ Տիգրիս գետին վրայ շոգե-
նու բանեցնող անգլիական Լինչ
ընկերութեան և Օսմ. ընկերու-
թեան միջեւ ծագած վէճին նը-
կատմամբ նոր հրահանգներ ղրկած
է Պաղտատի կառավարչին : Այս հը-
րահանգներն երկու կողմանց ալ
գոհացում տալու բնութիւն ունին
եղեր :

—Աւստրիայ կայսրը՝ Ֆրանչիսկոս
Յոսէֆայ պատուանշանին մեծ
ժողովէնը տուաւ Բերայի Զ. չոր-
ջանակի թագապետութեան նախա-
դահ Պաք պէյի :

—Գարատաղի իշխանը Տանկոյի
պատուանշանին Գ. կարգն շնորհեց
Թարիք Լրագըրի արտօնատէր Թի-
լի էֆէնտիին :

—Աւստրիական Լոյտի ընկե-
րութեան ձիատէ ուղեւորող վեր-
ճիս հոգեհաւաք աստեան թուրք
զօրք և սպայ տարաւ ի ձեռտէ և
ի Հոռէյոս :

—Բերայի կառավարիչ Արիֆ
պէյ կը նախագահէ այն յանձնա-
խմբին , որ կեդրոնական բանտին
տնօրէն Ալի պէյի վրայ եղած ծանր
ամբաստանութիւնները քննելու
պաշտօն ունի :

—Նախընթաց օրը քանի մ' անդ-
լիացի պատանիք նաւակով Գուռն
գաբուի բայերը պարտած միջոցին ,
Սարայ-Պուրնուի հոսանքին բու-
նուելով՝ դէպի կղզիները կը քըշ-
ուին ընկղմելու վտանգի մէջ . բա-
րերաղլաբար Տէվէճի Յակոբ ա-
նուն հայազգի քաջամարտ նաւախ-
ըր՝ ծովերէն վտանգը վառակերպ
անմիջապէս իւր նաւակը կ'իջնէ
և օգնութեան երթալով կը յաջողի
ստոյգ վտանգէ մ'աղատել յիշեալ
անփորձ անգլիացիները :

—Նախարարաց խորհուրդն ա-
կերպարի (պորաթի) հանքաց
խնդրոյն նկատմամբ որոշում մը տա-
լով , կայսերական պալատն հա-
ղորդեր է Գլխատէ տեղեկագրով
մը : Էքսքէսի տեղեկութեանց նա-
խելով , Բ. Գուռն առաջարկեր է
աճուրդի դնել այս կարեւոր հան-
քերը :

—Ենմէնէն եկած նորագոյն հե-
ռագրեր կը ծանուցանեն թէ , պղ-
գաւառի ցեղերուն մէջ տիրող յո-
ղումն ու զրգուլթիւնը տակաւին
կատարելագէտ չեն հանդարտած ,
բայց յոյս կայ թէ ընդ հուպ ան-
հետ պիտի լինին չնորհիւ այն դու-
ժունէութեան , զոր տեղական ի-
խանութիւնը յոյս կուտան աջակ-
ցութեամբ Օսմ. զօրաց :

—Ռոտիկանութիւնը դեռ չէ
յաջողած գտնել այն գողերուն
հետքն , որք այնքան ճարտարու-
թեամբ շորթեցին Ռուսիոյ գետալ-
նատան գանձապետ Պ. Վիւրլիչի

4500 ոսկին : Քանի մ' օրէ ի վեր
զրոյց կը պտրտի հասարակութեան
մէջ իր թէ բանտերը լցուած են
կասկածելի անձանց ձերբակալու-
թեամբ : Սակայն կը ծանուցուի
թէ մինչև այսօր 4 հոգի ձերբա-
կալուած և ի վերջոյ արձակուած
են առ ի չգոյէ աղայոցցի : Ոստի-
կանութիւնը միշտ վաւերական խու-
ղարկութիւններ կ'ընէ և թերեւ
յաջողի այս յանդուգն գողութեան
բուն հեղինակները գտնել :

—Երէկ Վառնայէն Աւստրո-
Հունգարական Լոյտի ընկերութեան
Սէրէյ շոգենուր բերաւ օտար թըղ-
թատարական սրայուսակները : Նա-
մակներն ու լրագրերն՝ ըստ սովո-
րութեան՝ օտար թղթատանց միջո-
ցաւ բաժնուեցան :

Մահուսէի ընկերութեան Տոլ-
մա-պահճէ շոգենուրն , որ շարժ-
օրն Օսմ. թղթատարական պայու-
սակներն առնելով՝ մայրաքաղաքէս
մեկնած էր , իւր մեքենային խան-
գարանն պատճառաւ , ժամ մ' ուշ
և հետեւապէս արագընթաց կառա-
խմբին մեկնելէն , յետոյ վարնա հա-
սեր է : Պոլսոյ վրայ թղթատարա-
կան վարչութիւնն իսկոյն 2000 ֆը-
րանք ծախք բերելու նոր կառախումբ
մը կազմաւորել տալով՝ Բուսնուք
զրկեր է Օսմ. սրայուսակները : Տոլ-
մա-պահճէ շոգենուրն՝ Երուսաղէն
եկած Օսմ. սրայուսակներն առնելով
երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս վե-
րադարձաւ և այժմ քարանձիւն
կ'սպասէ Գալպիի առջև :

—Աւստրիական Լոյտի ընկերու-
թեան Թրիէստէն եկող Օրորա շո-
գենուր չկրցաւ ուրախ զօր մայ-
րաքաղաքս հասնիլ , որովհետեւ
Տէլուի (Յունաստան) կայսարանը
կանգ առած էր ըստ օրինի քա-
րանձիւն կրելու համար : Թէպէտ
ի վերջոյ ըստ կանոնի մարտի ան-
ցագիր յանձնուեր է իրեն սակայն
Տարտանէլ հասած պահուն , Օսմ.
բերդերուն հրամանատարն արգի-
լեր է նմա՝ ներուցէն անցնիլ մինչև
ցնոր հրաման : Պէտք է որ այս
թիւրիմացութիւնը միանգամ ընդ-
միշտ դադրի , կրնէ Մոնիթէօր ,
և շոգենաւական ընկերութիւնը ու
ուղեւորք դրապէս գիտնան թէ
ինչ կանոնի պիտի հետեւին :

—Ալէքսանդրիոյ անգլիական
հիւպատոսը ծանուցեր է Եգիպտոս-
ի առողջապահական խորհրդոյն թէ
յուլիս 22ին վերջացող շարժուն մէջ
քուէրայէն 3 հոգի մեռած են ի
Պոմպայ , որոյ երկուքն ուխտա-
ւոր :

—Երէկ առաւօտ Սարայ-պուր-
նի մօտ Մահուսէի ընկերութեան
Գատըր-զիւլէն եկող 10 թիւ շոգե-
նաւին և կղզիներն ուղեւորող 2
թիւ շոգենաւին միջեւ ընդհարում
մը պատահեցաւ , որ քիչ մնաց յա-
ւալի հետեւանքներ ունենար : 2
թիւ շոգենաւը Գատըր-զիւլի շո-
գենաւին վրայ ինչպիսի , անոր կո-
ղը ծակեց : Աւերող է նկարագրել
ուղեւորաց վրայ տիրող սարսափը
մին նստարան մը և միւսը աթոռ
մը կառնուր ծովնետուելու համար
սակայն բարեբաղդաբար որ և է ող-
բալի չգժարողութիւն մը չպատա-
հեցաւ և կղզիները բանող շոգե-
նաւին նաւապետն յաջողեցաւ սար-
տափն հանդարտել մինչև կամուրջ
միասեալ շոգենաւին ընկերանա-
լով :

—Միկայիլէն օգոստ. 12 թուով
կը գրեն Մոնիթէօր Օրորանի վրայ թէ ,
ծանր կասկածներ կան տեղւոյն
դայմադամ վահիտ պէյի վրայ , որ
մեծ զեղծումներ գործած է եղեր
երեք մանրամասն տեղեկագրեր
զրկուեր են Մեծ-Եգիպտոսին , Ներ-

քին գործոց նախարարին և Պրու-
սայի կառավարչին :

—Երբքին գործոց նախարար
Բարձր Լաշէմ վաշա վերստին
խիստ հրամաններ ղրկեց Սթիւա-
նուպոլսոյ կառավարչին , որպէս զի
Ռոտտսթայի անգլիական հիւպա-
տային որդին ընդ տանող առաջա-
կանումը ձերբակալելու և առեւ-
անգեպն տնջնալ ազատելու հա-
մար ամեն հնարաւոր միջոց ի գործ
դնէ :

Անգլիանուպոլսէն ալ կը գրեն
թէ ստիկանութեան հրամանա-
տարն՝ ռաիկանաց հետ՝ առաջակող
ետեւէն գնացեր է :

—Երէկ թղթագրերով եկած եւ-
րոպական լրագիրք կը հերքեն այն
լուրը թէ Սուտանի Մէհմետին տե-
ղակալ Օսման Տիքնա սպաննուած
է վերջին կռուոյ մը մէջ :

—Թարիք Լրագըրը թղթատա-
րական խնդրոյն նախարար է իւր
այս աւուր քաղաքական յօդուա-
ծին առաջին մասն , յորում սատա-
կապէս կը բողոքէ Թարիք Լրագըրին
այն անվայել լեզուին դէմ , զոր այս
խնդրոյ առթիւ գործածած է Թուր-
քիոյ դէմ : Թուրք Լրագըրը կրկուս-
տական թէ կայսերական կառա-
վարութիւնը շատ մը բարենորոգ-
մանց պէտք ունի , սակայն Թարիքի
պէս առաջնակարգ լրագրոյ մը հա-
մար ներքի չհամարի ուրանալ այն
ակներեւ իրաւունք , զոր կայսե-
րական կառավարութիւնն ունի
թղթատարական խնդրոյն մէջ :

Թարիք կատարելապէս իրա-
ւունք ունի :

—Ֆրանսայի մէջ տիրող քոյէրա-
լին պատճառաւ բոլոր Եւրոպական
տէրութիւնք աւերի կամ նուաղ
երկար պայմանաւաճառելով քարան-
ձիւններ հաստատած են իրենց
առաջնակող լրագրոյ : Նախարարու-
չական այս ապահով միջոցը դժ-
բաղդաբար խնդիրներ յարուցած է
գրայի կառավարութեանց միջև :
Վերջին թղթագրերով եկած Եւրո-
պական լրագիրք կը ծանուցանեն
թէ Վիեննայի կառավարութիւնն՝
Հոռով աւստրիական դեսպանին
միջոցաւ՝ գիտողութիւններ ուղղեր
է խալիոյ կառավարութեան՝ Աւս-
տրիոյ սահմանադրւոյ վրայ հաս-
տատեալ քարանձիւնային պատճա-
ռաւ :

ԱՅԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Կրօնական ժողովն երէկ Գեր-
խորէն Նարպէյ Սրբազանի տուն-
նապետութեամբ գումարուելով հե-
տեւեալ տնօրինութիւններն ըրաւ :

1. Տիգրանակերտի առաջնոր-
դական տեղապահութեան ընտրե-
լի անուանեց Տ. Կարապետ վարդա-
պետ Բաղրատունի և Տ. Մոխէս
վարդապետ Կէօմիւրճեան : Խոռն
ժողովն տոնոյմէ մին Տիգրանակե-
րտի առաջնորդական տեղապահ պի-
տի բնարէ վաղուան նստին մէջ :

2. Բնիկ Չէթիկեցի Արմէնիկե-
րան Թոփան վարդապետ Թօփ-
ղաբի առաջնակող քարովն ան-
ուանեց :

3. Մայրաքաղաքիս քահանայից
տրուելիք կոնդակաձե ցուցակն ,
որ պիտի պարունակէ խոստովա-
նորդեաց տարիքն , ընտանեաց ան-
դամներու թիւը , բնակավայրն և ըն-
դուներն և որոշեց վաղի առաւօտ
գումարելի նստին մէջ այս մասին
հրահանգ մը խմբողիւ ուղղեալ
առաքարողիս և քահանայս :

4. Կրօնական ժողովոյ դիւանէն
պատրաստեալ առաջնորդական
ընտրելեաց ընդհանուր ցանկը նը-
կատողութեան առաւ և որոշեց

դայն զտեղ և ըստ այնմ ընտրելեաց
յանկ զրկել յանհոյս. զառաւս ի
ձեռն խառն ժողովոյ :

Յ. Կրօն. ժողովն իւր քարտուղա-
րութեան պաշտօնը յանձնեց Տէր
Մինատեան վահան վարդապետի և
Փէհլիվանեան Տ. խորհն քահանայի-
այս վերջնայն յանձնեց նաև նըշան-
տուքի արձանագրութեան պաշտօ-
նը, զոր կը վարէր Տ. Արիստակէս
Քահանայ Զիլմէճեան :

Դատաստանական խորհրդոյ նո-
րընտրել անդամաց մին՝ Յակոբոս
էֆ. Նարկիլէճեան հրաժարական
տուեւր է :

Ճերմակեան Տ. Մեսրոպ վար-
դապետ՝ Լ. Սիմոնի Գէորգեան ձե-
մարանին վերատեսուչ կարգուելով՝
Տփղիս գնացել և անտի ալ ուղևորել
է յԵւփածին :

Տփղիսի Մշակ լրագիրը՝ նիւթա-
կան վնասուց պատճառաւ՝ երկու
ամսոյ չափ ժամանակ հրատարա-
կութենէ դադարել է :

Պատճէն նամակի Մկրտիչ էֆ.
Նորիկեանի, առ Տիգրան Սեթեան.

Օրթաքէոյ 6 յուլիս 1884

Ազնիւ բարեկամ,

Շնորհակալութիւն ձեր նուէրին հա-
մար, Գարուն և Աշուն բառերն պիտի
յարմարէին նաեւ երկուց եղբարցդ քը-
նարներուն : Որքան իրեւ գեղեցկա-
գոյն եղանակ հրապոյրներ ունին ա-
ռաջինները, նոյնքան յոյզ կը բերեն
իրենց հետ վերջինները, գոյգործի տա-
ղերով :

Ապրիլի դուր շատ և ձեր նամակներն
ալ երգելու համար և սրբաշնորհուե-
լու ինչ որ կը մտնան շատեր թէ սուրբ
է և նուիրական, բարեկամութիւնն,
իրաւունքը, ճշմարտութիւնը, սէրը,
կենաց սոյգ անժխտելի պայմանները :

Նւ շնորհակալ եմ վստայն համակ-
րանաց զգացմանց՝ զոր կը սնուցանէք
վստայն իմ՝ ողջամբ մտք :

Մ. ՆՈՐԻԿԵԱՆ

Նոյնպէս Պ. Վահրամէն (ի փա-
րիւ) առ Տիգրան Սեթեան եկած
նամակէն քաղուած .

«Նս քու ոտանավորներդ կը կար-
գուայի և միշտ հոգեկան զուարճու-

«Ժեամբ կարդայի ինչ որ հանդիպե-
ցայ օրագրաց մէջ . հոգի ու խանդ
«կը գտնէի անոնց մէջ, այլ կը գտնէի
«նաեւ անուշ պարզութիւնը. բնականէ՛-
«իմ բոլոր շնորհակալութիւններս առ
«առ իս առաքած զըրեկիւզ համար որ
«ինձ մեծ հաճոյք եղաւ . քանի որ ըլ-
«լան դեռ՝ բանաստեղծք ու բանա-
«ստեղծութիւն, մարդկութենէն սկստք
«չէ յուսահատիլ : »

«Գարուն և Աշուն» գրքին հե-
ղինակէն խնդրած ու ստացած եմք
վերոյիշեալ գրութիւններն . հեղի-
նակն իւր այս առաջին գործով նոր
զարդ մը կը յաւելու մեր բանաստի-
րական գրականութեան մէջ . գի-
տենք թէ ի՞նչ որքան սակաւ է մեր մէջ
այս ճիւղին կոչում ունեցող մասն .
այս տեսակետով կը ձայնակցիմք
վերոյիշեալ պատուարժան նամակա-
գրաց, միմիայն բաղձալով քաջալե-
րել հեղինակն՝ որ իւր տարերգու-
թեանց պարզութեանը, այլ հոգե-
կան լուռն ներշնչմանը մէջ իւր խը-
րախոյսը կը գտնէ անպիտի անհա-
տականութիւններէ որք այնքան ժը-
լատ են նոր հեղինակի մը շուայել
ներբողանք, և որք սակայն կը
հաստատեն ինչ որ ճշմարտն է :

«Գարուն և Աշուն» գրքին ընթեր-
ցող մը, եթէ ունի ճաշակ ու զգա-
յում, պիտի տեսնէ թէ երիտա-
սարդ հեղինակն ո՞րքան զգայմամբ
ու աւելնով հիւսած է իւր տաղե-
րէն, որոց մէջ եղած հատընտիրնե-
րէն մի քանին միայն յիշել բաւ է,
որք են՝ «Վահրամէն», «Ըլլային»,
«Օրհներգն», «Մայիսն», իւր վեր-
ջալոյսն ու գիշերն», Պէշիկիշաշեա-
նի ուղղեալ դամբանականն, Աշնան
«Արտօսըն», և այլն : Կը շնորհաու-
րեմք մեր բարեկամ Պ. Տիգրան
Սեթեանին՝ իւր առաջին գործոյն
մէջ ստացած այս յաջողութեան
համար :

Ահաւասիկ Մամիկոնեան վստա-
Միքայէլ Էֆէնտիի յորձ մահուան
առթիւ արտասանելի դամբանա-
կանը :

Մեկնեցոր ի մէջ, որպէս կը մեկ-
նին ամպերն երկնից՝ և ստուերներն
երկրիս երես : Դու կոյսն էիր իմաս-
տուն, այր լսողներ՝ ցլերձին կայծ կե-
նաց՝ մնաց միշտ լուսավոր և իւրա-

ւաստ, արժանի գրեց ստաճողութե-
ղէպ ի տուն հարսանեաց Նրկնից :

Մամիկոնեան գերդատանը նոր
պատանքով մի և նոր գերեզմանով մ'ալ
սեւաւորեցիր :

Այլ կեսնք, ո՞վ մահ, մարդուս հո-
րիցունին վերեւ նոր ծագող արշալուսի
և մարդ վերջալուսի նման իրարու կը
յաջորդէք միշտ :

Մակայն Տէր, Էր արդեօք կը նե-
րես այսպէս որ մեր աչքեր ժպիտի նը-
շայներէ աւելի արցունքի տարապնեղով
ողողին :

Մակայն Տէր, հո՛ն, ուր կը հրա-
մայես, մարդուն պարտքն է կըլել իւր
ճակատ և խոնարհիլ, օրհնեալ լիցին
կամք քո :

Նս, ի դիմաց Թօփ-գարուի վար-
դուհեան վարժարանի տանուհեաց,
յոյժ ողբացեալ Օրիորդ Մամիկոնեանի
սգալովի դաղ սողին վերայ կը նուիրեմ
սգանարտ սրտիւր, որ ծաղիկներէ ա-
ւելի մեր արցունքներով թրջուած և
մեր վշտերով հիւսուած են, և կը հա-
տուցանեմ իմ և ընկերուհեացս վերջին
պատուոյ տխուր հարկը, ի յիշատակ
այն անմահ երախտեաց և ի պատիւ
Մամիկոնեան մեծանունիդ եղբատանին,
որոց շնորհներն Ազգիս և ազգայնոց
չատերուն հետ և մեր վարժարանն ի-
տուռն վայելած է :

Ապա մաղթեմք, ո՞ սգաղիր յու-
ղարկաւորք, որ Նրկնիք Մամիկոնեան
գերեզմանին և նոցա սիրելեաց սըր-
տէն կակիծը և աչքերէն արցունքը ջըն-
ջէ խողաւ : Յաւիտենական անդորրն
չըջարտէ միշտ քո ոտիքը, ո՞ ողբաց-
եալը, որ փոխանակ երկրի՝ Նրկնից
փառաց դնացիր արժանանալու :

Մի՛ մոռնար Նրկնից և անմահու-
թեան ուղեւորութեանդ՝ մէջ տանիլ
հետդ մեր արցունքներն և հառաչներ,
մեր կարօտներն ու աղօթքներ, առ
փառքս անմահ Աստուծ, որ այժմ հրեշ-
տախտ հայրենիքէն աստղի մ'աչքով
տանիլ մ'եռեւէն մեզ հետ կուլայ իւր
սիրելի հօրաքոյրն, գրե՛ղ, այո՛ գրե՛ղ,
ո՞ ողբացեալը, որ այնքան պիտի լա-
ցիր, մինչեւ անձամբ կ'երթաս ահա
տեսնելու և զրկելու քու, մեր և ա-
մենուս սիրելի ծաղկահասակն Աստուծ :

Մ'անմահդ Աստուծ, մաղթէ՛ դու ալ
Նրկնիքն, որ սիրելի ծնողացդ կենաց
բաժակին մէջ Նրկնիք չլաթեն այլ եւս
սոց պիտի լինի : Չի եթէ ազգին ապագայն
զրկեցաւ իւր ապաւնի բարերար դա-
ւակէն, զէթ իւր դժբաղդ ներկայն
միտիմարուի քո Վսեմաչաք և բարե-
բար հօրմէն, որ աղգին անմիտիմար

ճակատագրին վրայ հսկող և զայն վա-
րող հօր բաղնիկներէն մին է . մաղթէ՛
Նրկնից որ դեռ մեռաքսէ, ոսկի հիւս-
ուած մնայ քո կենացդ սիրելի հեղի-
նակ մայրիկիդ կենացդ, որուն հոգին
էր թէ երբեք լալ այժմ նորա պա-
հապան հրեշտակն Նրկնից մէջ, զի քո
Ազնուհայր մայր մի՛ է այն մեծա-
գործ հայրահիւնիքն, որ մեր սեռի քա-
ղաքակրթութեան առաքելութեան պաշ-
տօնը կը վարեն :

Նրկնիք, ներէ՛ նմանկուհեաց խնդ-
րել ի Քէն երկարակեաց պահել և չը
տալ աւերել մահուն այն կեանքեր, այն
բարերար մեծաշէն և թանկագին կեան-
քեր, որ մեր ազգային աւերեալ կենաց
ողին և արարչադործ չունին են :

Աստուած պահէ՛ ազգին բարերար-
ներն և իւր Ս. Հոգին միտիմարէ, մեր
արցունքոտ խօսքերովը սիրտներն անկա-
րելի եղող մեծ սգաւորներն :

ՇԱՀԻՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Աշակերտուհի Գ. կարգի
վարդուհեան վրժ. Թօփ-գարուի

Խմբագիր Տէր,

Թաղական խորհուրդս Ս. Նիկեղեց-
ւոյս շինութեան Մատնագործոյն հետ
նուիրական պարտաւորութիւն կը հա-
մարի իւր շնորհակալութիւնն լրագրաց
միջոցաւ եւս յայտնել յառաջագոյն ե-
կեղեցւոյ շինութեան ձրկարար աշխա-
տող գաւառուայի աշխատաւորաց և ի
մասնաւորին այն գործաւորաց, զորս
ազգային ճարտարապետ Ազնաւորեան
Մեծ. Յովհաննէս էֆ. ըստ խնդրանաց
խորհրդոյն բարեհաճած էր, առաջնոր-
դութեամբ Համամճի պաշի Աստուծա-
տուր աղա Սիմօնեանի, երէկ յուղար-
կել ի Ս. Նիկեղեցիս, և որք թուով 25՝
շինութեան ամենօրեայ գործաւորաց
հետ մեծ եռանդեամբ և փութով
նուրթեամբ յառաջ տարին շինութեան
գործն :

Խորհուրդս իւր շնորհակալքը կը
յայտնէ նաեւ առ Մեծ. Ազնաւորեան
էֆէնտի, իւր բարեօրոշմական և ե-
կեղեցասիրական զգացմանց համար :

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենադետ
Գրէգոր Ղազարեան Մ. Աււէճեան
Ստամբուլ, 22 յուլիս 1884

ՀԵՌԱԳԻՐ

Այս առաւել

Մարտիկ 4 օգոստ. իրիկուն.
Այսօր 25 հոգի մեռան քղերայէն:
Թուրք 4 օգոստ. իրիկուն.
Այսօր 4 հոգի մեռան քղերայէն :

ՎԵՐԱԴՈՐՁ Ի ԳԻՒԴ

Գաղիա երկարատե ցաւերէ վերջը վերջապէս իւր
անձին տէր եղած էր. ժողովուրդը կսկսէր շունչ առնուլ
և ապագան նուազ մոլթ կերէէր :

Գերմանացիք երկրին մէկ մասը տակաւին կը գրքա-
ւէին, սակայն պետական պաշտօնատարք, ղեկորական,
դատական և քաղաքային, վարչութիւնը ձեռքերնին
առած էին : Գերմանացիք որ երբեմն կը կառավարէին
երկիրը, այժմ պարզ հիւր էին :

Ժաք վայեան նախ լեբինալ յետոյ ֆօպլէնց տար-
ուած էր, վերջին անգամ ազատութիւն ստացողներուն
մէջ գտնուեցաւ :

Մառէյի մէջ զայն մեռած կը կարծէին . ուստի
անօգուտ է ըսել թէ իւր հայրենակիցք վերադարձը
տեսնելով, չափազանց խնդութեամբ ընդունեցան ղինքը :

Ժաք վայեան լալով սուս վերադարձաւ . տունը նոր
բանտ մ'էր իրեն համար, վստայն զի միայն ապրելու դա-
տապարտուած էր :

Վերջին դժբաղդութենէն ի վեր շատ ծերացած էր,
ինքը որ տակաւին քիչ առաջ կորովի էր և գեղեցիկ և
ուղիղ հասակ մը ունէր, կսկսէր ծախլ և սրունքները
դողդալալ :

Ժէրթրիւտ փութով տուն եկաւ անոր քով ծառա-
յելու համար . զայն գրկեց և մէկտեղ լացին :

այս ինչ բանը պիտի պատահի, այնպիսին ճարտար բը-
ժիշկէ մը, անուանի գիտունէ մը աւելի է, այսինքն
Աստուած մ'է :

Պ. Լակարտի գլուխը կուրծքին վրայ ինկաւ :

— Թշուա՛ւ Ժաք, թշուա՛ւ Ժան, ըսաւ ինքնիրեն :

— Կուգէ՛ք զոնիկա տեսնել, հարցուց տօթէօրը
քիչ մը վերջը :

— Այո, տօթէօր, այո :

— Պարտէ՛ղն է եկէք :

Ժան բարձր ծառի մը շուքը հին նստարանի մը վը-
րայ նստած էր . վարդազոյն չըջաղեցաւ մը հագած էր,
միւնդին կերպասէ դօտի մը մէջքը . իւր փոքրիկ ոտքե-
րը սնդուսէ կօշիկներ կային : Իւր գեղեցիկ սև մազերը
մինչև ուսերը իջած էին, ծայրերն ժապաւէնով մը կապ-
ուած :

Գլուխը ուսին հակած էր, մեղմազնուութեամբ լի
կերպարանք մը ունէր, գունաթափ դէմքը հանդարտ
էր . մեծ և սև աչքերուն մէջ որք անհամեմատ քաղց-
րութիւն մը ունէին, բնաւ լոյս չկար . նայուածքը որ
դատողութեան ցոլացումն է, խելքին նման մարած էր :

Չախ ձեռքով վարդ մը բռնած էր, և մինչ միւս
ձեռքին մատուերներով վարդը կը խառնէր, անուշ ձայնով
մը հետեւեալ կերպէր .

«Գիւղին տղաքները զուարթ են, գեղեցիկ են .
Սիւզօնի հետ 20էն աւելի տղաք սիրարանել կուզենին :

«Սակայն Սիւզօն չուզէր որ ամուսնութեան վրայ խօ-
սին իրեն, Սիւզօն կը խնդայ և կըսէ անոնց . շատ կը
վախնամ սէրէն» :

ԵՆՈՐԱՊԱՆԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻ ԽՈՒՆ 14

Սոյն գրատառն մէջ կը գրուին Եւրոպայէն նոր եկած նուէրի յարմար շատ մը գրքեր որ աժան գներով կը ծախուին :

Նոյնպէս կը գտնուի «Ճաշակ արդի Հայ Մատենադարան» Ա. մասն գեղեցիկ կազմեալ ի գին 7 1/2 դրուով :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԻՔ

ՏԻԳՐԱՆ Ս. ՍԵՐԵԱՆ

ԳԱՐՈՒՆ ԵՒ ԱՇՈՒՆ

ՏԱՂԵՐ

Սոյն գրքակնի կեդրոնատեղին է Պոլիս Պահէ գաղութ ջրավաճառ Յակոբ աղա Աղամալեանի խանութը . նաև կը գտնուի նոյն կողմն եղող ջրավաճառաց և Պոլսոյ գրավաճառաց խանութներն , ի գին 7 դրով :

ԿՈՒՆԵՔԻԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՅՈՒՆԱՍԵՐԷՆԷ Ի ԹՈՒՐԲԵՐԷՆ

Աշխատասիրողը

ՄԷԼԵԿԵՐ ԵՒ ԵՒԿԵԼԱՆԷՆ

Պաշտօնեայք Հասարակաց կրթութեան Գրաքննութեան պետիկն

Հրատարակիչ Գրքէքն Պաշտօնեայք

Այս բառարանն, պարունակած արւեստական եւ գիտական բառերու ճշիւութեամբն , բացատրութեանց յստակութեամբն իւր տեսակին մէջ առաջինը կը համարուի : Սոյն գործը ցարդ հրատարակուած Ֆրանսերէն-թուրքերէն բառադրոց վրայ սա առաւելութիւնն ալ ունի որ թուրք տառերով տրուած բացատրութիւններն լատին տառերով եւս նշանակուած են անոր մէջ , մասնաւորապէս ի գիւրութիւն օտարազգեաց :

Մասնաւոր խնամքով , գեղեցիկ եւ մաքուր տպագրութեամբ տեսար առ տեսար ի լայն կ'ընծայուի Արամեան տպարանէն :

Առաջին հատորն՝ որ երեսուն երկու երեսներով երեսուն եւ մէկ տետրակ-

ներէ բաղկացեալ է՝ տետր առ տետր հրատարակուելէ յետոյ կազմուած կը վաճառուի ի գին 60 դահ. արծաթ :

Բ. հատորին 15 որդ տետրն եւս հրատարակուած է եւ կը վաճառուի ի գին 2 դահ. արծ. իւրաքանչիւրն :

Բաժանորդագիրն է Կ. Պոլսոյ համար 75 դահ. ոսկեղրամ. դաւառաց համար 100 :

Բ. հատորին 15 որ տետրն հրատարակուած լինելով՝ բաժանորդագրութիւնը փակուած է :

ՊԱՏՄԱՌԹԻՒՆ

ՄԱՐԴԻԱՅԷՆ ՊԱՏՈՒԱՍՏՄԱՆ

ՀԵՂԵԱՅ

ՏՈՒԹ. Տ. Ս. ՓԵՏՏԻՄԱՆԱՆ

Բազմահմուտ Տոքթորը մարդկային պատուաւորման և ծաղկի հիւանդութեան վրայ կը խօսի իւր այս երկարութեան մէջ , որ մաքուր թղթի վրայ տպագրուած և բազմաթիւ լուսանկար և փորագրեալ պատկերներով զարդարուած է : Այս գեղեցիկ մատենն , որոյ գինը 35 դրու է , կը վաճառուի Պոլիս , Գաֆաթեան գրատունը , Ղալաթիա , Յակոբ Արշակ Էֆէնտիի թղթավաճառանոցն , և Բերա , Լոբէնց և Բէյլ գրատունը :

ՏԱՆԸ ՓԱՏՏԱԲԱՆԸ

ԻՄ

ՀԱՐԻՐ ՀԱՐՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Աշխատասիրեաց ՄԷԼԵԿԵՆ

Ով որ կ'ուզէ խառնագիտան , Առեւտրական և Դատաստանական գաղտնեաց անմիջապէս վերահասու ըլլալ , թող հաճի սոյն գիրքը ընթինելու , որ տան իր համար անհրաժեշտ պիտանի է , և առօրեայ պատահական ամենակարեւոր գործոց և այլոց նկատմամբ հարցումներ կը պարունակէ հանդերձ պատասխանեօք :

Կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց և թղթավաճառ Մ. Չարեհի և Սուհի Պողոս աղայի քով ի գին 3 դր :

ԸՆԹԱՅԻ Ի ԳՐՈՅ ԲԱՐԲԱՌ

Բ. ՏԱՐԻ

Հաւաքածոյք ի նախնեաց եւ յարդեաց (Հանդերձ քերականական բացատրութեամբ) ԵՂԻՇԷ Վ. ԴՈՒՐԵԱՆ

Սոյն գաղափարներն գրաբարի ուսման համար ցարդ հրատարակ-

ուած լուսագոյն դատողութիւններն մին լինելով կ'ընծայէ ուսանողաց ամէն գիւրտի ինն : Այն հատուածներն որ ամփոփուած են ի նմա՝ թէ՛ արձակ և թէ՛ տանաւոր՝ ճոխ են և նոր բառ մեծի մասին :

Յիշեալ գաղափարները բաժնուած է երկու մասերու , առաջին մասին մէջ նախնեաց զանազան կտորներէ զանազան նախ ԵՂԻՇԷԻ համառօտութիւնը վերջ հատուածներու մէջ , իսկ երկրորդ մասին մէջ «Արտարականք ի Սիպերիա» և «Պող և Վերգինեա» վիպասանութեանց համառօտութիւնն ամփոփուած հայերէն գեղեցիկ թարգմանութեամբ :

Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարանը : Կը ծախուի նաև գրքավաճառաց քով ի գին 10 դր :

ԱԶԳ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՍՈՒՍՏՈՒՆ

ՆԱՍԵՐԱՆԱՅ

Պալըր-բագար Թամիզ փողոց քիս 59 ճիշդ դեմ առ դեմ աղբիւրին

Մ. Հ. Տէօրմէճեանի վաճառատան մէջ կը գտնուին նալարեղինաց վերաբերեալ ամեն տեսակ սպորանքներ , որպիսիք են՝ խոհակէ՝ սովորական , լաւ եւ ընտրագոյն (Մարթինիք) , չաքար , թրիւնէթէի , Մարտիկոյ և Հօլանտայի , արեւայլ տեսակ բարձր մաշէթներէ զատ , Ֆրանսական բուն Ֆուրնիէ . Սիպիլիթարմիլ , Նաբոլիի և ճէնովայի մաքարոն ու շէհրիլէ . բրինձ՝ Մալսուսէ և Բիլգոն առաջին կարգի . անուշեղենի և խմորեղենի յատուկ լաւագոյն ալիւրներ . Բանտիոյ եւ Այլվալլըի ընտիր աճառ . քօլա , ձէթ , քարիւղ (կալ) , ի մի բան , սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի իր ամեն տեսակներով լաւագոյնն այն պիտանի բաներու , որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վերաբերին :

Դիները գոհացուցիչ են :

ԱՊՈՒԻ ԶԱՅ

ՓՈՒՍԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կոստա Լալէլի ճամփի դէմ թիւ 15 մի նոր գեղարան բացուած է , որ գեղացիներ կ'պատասխանին փախալ եւ մասնաւոր խնամով , կը գտնուին նախ ԵՂԻՇԷԻ կրած տմեն տեսակ պատրաստ գեղեր հատով կամ որ եւ իյէ . քանակութեամբ , զորքս նշանուոր գործարաններէ ուղղակի բերել կուտայ իւր անուան :

Սոյն գեղարանի բացումը յոյժ օգտակար ծառայութիւն մ'է՝ հասարակութեան , մասնաւոր նիւթակտն մեծ շահարկութիւն ամեն անոնց որք իրենց փնտածն ճշգրտէս գտնուող համար գաղափարատուած են հաւաքող տեղեր գիտել :

Պատուարժան յաճախողները գնոյ չափաւորութեան հետ գեղորէից ընտրութեամբ գոհացնելն իրեն սկզբունք ընտրող սոյն Տ. Ալլահմէթեան գեղարանը , որ երկար տարիներէ ի վեր հոշակաւոր եղած է Ելենի-ճամփի Բալթարանի դէմ՝ այս անգամ ամբողջապէս փոխադրուած է Կոստա Լալէլի ճամփի դէմ թ. 15 :

Սոյն փոխադրութեան առթիւ Եւրոպայէ բերել տուած է խիստ թարմ հանգային ջրեր , Պորտուգի եւ Մալակայի գինիներ , զանազան ըմպելիք , անուշահամք , եւ այլն եւ այլն :

Նշանաւոր է միանգամայն սոյն գեղարանը իւր Զիան իւղի մասնաճիւղով , եւ յիշատի յաճախողք զմայլած են ապրանայ ընտրութեան , մաքրութեան եւ գնոյ չափաւորութեան :

Յիշեալ գեղարանը միշտ կը յաճախեն ճարտար եւ հոշակաւոր բժիշկներ , խնդրուած բժշկներու համար ալ պէտք է լուր արուի ժամանակին :

Ղալաթիա հանրաճանօթ վաճառական Միլասեան Էֆէնտիի որդի Տօքթօր Միլասեան Էֆէնտիի գրառնեալով և արդէն ուրեք թիւ օրեր ձրիաբար գործունէ աղբարներն :

Ա. Զ. Դ

Լրագիրս ձեռքէ կը ծախուի նաև Պահէ-գաղութ քու ճի Պօլսո և Յակոբ աղաներու և Բերա ծրարավաճառաց քով :

Երկու անձինք անոր մօտեցան : Լուեց , գլուխը վեր վերցուց և անոնց նայեցաւ : Տըլուր ժպիտ մը չրթանց վրայ երեցաւ :

— Բարեւ , բարեւ , ըսաւ նա :

— Չիս կը հանչնա՞ք զաւակս , հարցուց անոր Պ. Լակարտ :

— Այո՛ , կը ճանչնամ : Ինչո՞ւ համար շատ անգամ չէ՞ք գար հոս : Բարինները տեսնելով զուրմ միջոյ :

— Եթէ ժաքը տեսնէք գոհ կ'ըլլա՞ք :

— Ժաք , ժաք , ըսաւ նա ցած ձայնով :

— Միտքը բերեալու կը ջանայ , ըսաւ Պ. Լակարտ :

— Այո , ձեր բարեկամը ժաք , Մառէյլի երկուստորդ զինուորը :

— Ժաք , ժաք , կ'ըլնեց նա :

— Ի՞նչ մը վերջը ժաք օրիորդ ժանը տեսնելու պիտի գար :

Օրիորդը սարսուռ մը դգաց . և աչքերն արցունքով լցուեցան :

— Ժան , հոն գետին յատակը կը ննջէ , ըսաւ նա . շատ ժամանակ առաջ տեսայ ես զինքը , բարի աղջիկ մ'էր : Աղմուկ մի յարուցանէր , ժան գետին յատակը կը ննջէ մի արթնցնէր , գետին յատակն է նա :

— Հէ՛ք օրիորդ , ըսաւ Պ. Լակարտ , աչքերն արցունքով լրցուած :

Յանկարծ օրիորդը յուզուեցաւ և աչաց մէջ փայլատակունք տեսնուեցան :

— Լուեցի՞ք , պօռաց նա , ի՞նչ ահաւոր սրտում , ո՞հ

ահաւոր գիշեր , մօիկ ըրէք , մօիկ ըրէք , կը լսէ՞ք , կուգան . նա ինքն է . . .

Իւ որքան կը խօսէր , աչքերը մեծ մեծ կը բացուէին և սարսափ տակում անոր դէմքին վրայ կը նկարուէին :

— Ահաւասիկ , ահաւասիկ , որքան նա ոտք ելնելով իբր թակէ մը շարժեալ : Ահ , Գայլ Յովհաննէս , Գայլ Յովհաննէս :

Պահ մը շուարեցաւ , գոլդ-գոլ , յետոյ իւր աչաց լոյսը մարեցաւ , գէմքը իւր սովորական հանգարտութիւնն ստացաւ և նստարանի մը վրայ ինկաւ :

— Ժան , ըսաւ Լակարտ , այս Գայլ Յովհաննէսը որ քեզ սարսափ կը պատճառէ , նա է որ գրեզ ապտուեց նա է որ հէք ժանը գետին յատակէն գուրու հանեց :

Ժան չըլտել ձեռացուց : Դիւխը նոյն գիշերն ստացաւ զոր ունէր առաջ , գլուխը ուսերուն վրայ հակելով և վարդը ձեռքերովը խառնելով , սկսաւ երգել :

Դիւլին տղաքները սրբան զուարթ ուրբան գեղեցիկ են :

— Եկէ՛ք , պարոն եկէ՛ք , ըսաւ աօքթօրը , Պ. Լակարտի ձեռքէն լռելով և քաշելով , վերջացաւ : Յուզումէն վերջը հանգարտութիւն և կատարեալ անկողնութիւն կը տիրէ : Անօգուտ է երկար տանն անոր քով մնալը , հիմա ալ ուշադրութիւն չը կրնար ընել մեզին :

— Աւա՛ղ , հաւաքեց Պ. Լակարտ :